

הנפיש, הקרח

תערוכות בבית
האמנים וריטואל של
קדושה בגלריה
העירונית. סקירת
אמנות שבועית

דבי גיוואן

ייתכן שמאשה יוזפולסקי וסמדר דרייפוס נפגשות כאן לראשונה, אבל העבודות שלהן משוחחות זו עם זו, כאילו נדברו ביניהן מראש להיפגש בבית-האמנים. כמובן, אין שום מסתורין בעניין, זוהי פשוט תבונת האצ"ר של אילן ויזגן.

אל החרר של יוזפולסקי נכני

סים דרך חרוט חלול, במעין חזרה אל הרחם. שם בפנים היא מנסה לבנות אווירה תומכת עבורה וע"ב בורנו. אפילו את החלון אטמה בפסל לבן בפני רעש החוץ, ופסל נוסף מעניק לצופים פתקים לבינים הנושאים צמד מלים בעלי אופי תומך, לדעתה. אותן מלים עצמן מופיעות בהבזקים מהירים בתוך סרטיה. שישה מסכים שפניהם מופנים אל-על מציגים כל אחד סרט אחר ללא קול. ברקע מזדמזם קולו של המסך השביעי חסר התמונה, שם מספרים אני שים חלום מיוחד שחלמו בשנתם, וכיוון שהם מספרים תכנים תת-הכרתיים גם נימת קולם שונה מהרגיל, כמו בעת היפנוזה.

"גם החלום הוא פתח מילוט מהמציאות", אומרת יוזפולסקי, שכל סרטיה הם הצעות לדרכי מילוט, לטענתה. מילוט ממה? "מכל דבר. שימחה בחוץ זה רעש. זה בדיוק המקום שממנו אני רוצה ללכת. כולם שמחים כל הזמן וחוגגים, מה הם חוגגים בדיוק? גם מהצער שבמציאות אין מה לעשות. הדבר היחיד שאפשר לעשות זה להשפיע על הנפש."

לא רק דרך חלום, גם דרך מדיטאציה. אבל "הגבול בין מדיטאציה לחלום הוא דק מאוד. זה כמו קריסטאל שמביטים עליו כל פעם מזווית אחרת". בעצם כל סרטיה הם קריסטאל כזה, פנים רבות של אותו דבר. בכל סרט העשוי כלולאה (חזרה אינסופית) מופיעה יוזפולסקי עצמה בפעולה כלשהי. דמותה ובעיקר פניה הצופנות סוד הם חלק חשוב בגי"ל לומה החזותי של העבודה.

יוזפולסקי מנסה להעניק לעצמה ולנו מיקלט מן המציאות. היא אוטמת את החדר מכל כיוון, אך המציאות מסתגלת דרך חריצי המחשבה ומחבלת בתהליך המדיטטיבי. במחשבה שנייה, האם המציאות היא הפולשת, או שאולי בחדר אטום כזה רק הפרעה מכפנים יכולה להתקיים: בלתי צפויה, ומשום כך מטילת אימה. אז מתהפכת משמעות החדר ממיקלט לתא הנוסך תחושת קלאוסטרופוביה. וכיוון שרק הפנים יכול לגבור על האימה, מתקיימת בחדר הזה מלחמת פנים בפנים, שעיצובה המלא מסתורין מעניק חוויה בלתי נשכחת.

"דברים אחדים", במסגרת ארטיפוקוס, בית-האמנים. מציגים: קיקי אלפרט, אירית בצרי, עצמון גנור, סמדר דרייפוס, מאשה יוזפולסקי, ג'ני מרקטו. פתיחה: 16.11, 12.00; נעילה: 17.12.

